

# Yüreklilik Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yüreklilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33521>

## Öz

**Yüreklilik Ölçeği**, Bilge Yalçında tarafından 2009 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir **psikolojik ölçektir**. Bu ölçek, özellikle bireylerdeki yüreklilik (cesaret) yapısını ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, yürekliliğin **öz-yapılar** (self-construals) ve diğer ilişkili değişkenlerle olan karmaşık ilişkilerini inceleyen daha büyük bir araştırmanın parçasıdır. Geliştirme çalışması, Türkçe konuşan popülasyon üzerinde, akademik bir bağlamda gerçekleştirilmiş olup, yürekliliğin teorik ve ampirik tanımlanmasına katkıda bulunmayacağı hedeflenmiştir.

## Anahtar Kelimeler

Yüreklilik, Cesaret, **Öz-Yapı**, Psikolojik Ölçek, Geliştirme, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Bilge Yalçında.

## Yazarlar

Bilge Yalçında

## Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerdeki **yüreklilik** düzeyini psikometrik olarak geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu araç, akademik araştırmalarda, cesaretin farklı psikolojik değişkenler (özellikle benlik algıları ve ilişkili diğer yapılar) ile nasıl ilişkili olduğunu belirlemek için tasarlanmıştır. Ölçek, yüksek lisans araştırması kapsamında, bu önemli kişisel özelliğin hem teorik hem de uygulamalı psikolojideki yerini sağlamlaştırmak amacıyla geliştirilmiştir.

Geliştirme süreci, literatürdeki yüreklilik tanımlarının temel alarak, bu yapıyı çok boyutlu olarak ele almayı ve Türk kültürüne uygun bir ölçme aracı sunmayı hedeflenmiştir. Ölçeğin sonuçları, yürekliliğin sosyal ve kişisel gelişim süreçlerindeki rolünü anlamak için kritik veriler sağlamaktadır.

## Yapı

**Yüreklilik Ölçeği**, psikolojideki temel pozitif özelliklerden biri olan yüreklilik (cesaret) yapısını ölçmektedir. Yüreklilik, genellikle risk alma, zorluklarla yüzleşme, korkuya rağmen hareket etme ve ahlaki eylemlerde bulunma yeteneği olarak tanımlanan çok boyutlu bir psikolojik yapıdır. Ölçeğin geliştirildiği tez çalışması, bu yapının özellikle bireyin kendilik algısı biçimleri olan öz-yapılar (bağımsız veya ilişkili bağımlı) ile olan ilişkisini araştırmaya odaklanmıştır.

Bu bağlamda ölçek, bireyin hayatın farklı alanlarında (örneğin, sosyal, ahlaki veya fiziksel riskler

karşısında) gösterdiği cesaret düzeylerini yakalamayı hedeflemiştir. Yapısal olarak ölçeğin maddeleri, bireyin zorlayıcı durumlar karşısındaki düşünce ve davranışları yansıtacak şekilde formüle edilmiştir.

## Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** çalışmaları hakkında ayrıntılı bilgiler, Bilge Yalçında'nın 2009 tarihli yüksek lisans tezinde sunulmuştur. Kaynak bilgileri bölümünde belirtildiği üzere, ölçeğin geliştirme aşamasında yapı geçerliği ve ilgili diğer geçerlik türlerinin incelenmesi hedeflenmiştir. Yeni geliştirilen bir araç olduğu için, **yüreklilik** yapısının teorik olarak destekleyen diğer ölçme araçları ile yakınsak ve zırsak geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır.

Tez çalışmasında, ölçeğin maddelerinin ölçülen yapıyı doğru bir şekilde temsil edip etmediği, uzman görüşleri ve istatistiksel analizler aracılığıyla titizlikle incelenmiştir. Spesifik geçerlik katsayıları veya analiz yöntemleri (örneğin, Kriter Geçerlik) için tam metin teze başvurulması gerekmektedir.

## Güvenirlik

**Güvenirlik** analizlerine dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ve test-tekrar test güvenilirliği), bu ölçeğin geliştirildiği akademik çalışmada olan yüksek lisans tezinde yer almaktadır. Ölçeğin, tutarlı ve kararlı ölçümler yapabilme yeteneğinin test edilmesi, psikometrik geliştirme sürecinin zorunlu bir parçası olmuştur.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı **psikolojik yapıyı** ölçme konusunda homojen olduğunu gösterir. Güvenirlik değerlerinin detayları ve elde edilen katsayılar, ölçeğin bilimsel kullanıma uygunluğunu kanıtlamak amacıyla orijinal akademik kaynakta detaylandırılmıştır.

## Faktör Analizi

Yeni bir **psikolojik ölçek** geliştirilirken, ölçülen yapının boyutlarını belirlemek amacıyla Faktör Analizi uygulanır. **Yüreklilik Ölçeği**'nin geliştirme çalışmasında da, yüreklilik yapısının tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu tespit etmek için Açıklayıcı veya Doğrulamalı Faktör Analizi yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Bu analizler, ölçeğin nihai madde yapısını ve alt boyutlarını ortaya çıkarmıştır. Faktör yükleri ve varyans açıklama oranları gibi spesifik sonuçlar tezde mevcuttur ve ölçeğin teorik temellerini destekleyen ampirik kanıtlar sunmaktadır. Faktör yapısının, yüreklilik ve **öz-yapı** arasındaki ilişkileri incelemeye olanak tanıyan bir çerçeve sağladığı düşünülmektedir.

## Araç Bilgileri

**Test Type:** Geliştirme (Developmental Scale)

**Format:** Likert Tipi (Detaylı derecelendirme bilgisi eksik olsa da, akademik geliştirme ölçeği olduğu için bu format varsayılmaktadır.)

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Yetkinler (Yüksek lisans tez çalışması için uygun örneklem)

**Age Group:** Genç Yetkinler (Özellikle üniversite öğrencileri popülasyonu)

**Population Details:** Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Sosyal Bilimler Enstitüsü tez çalışması kapsamında belirlenen örneklem grubu. Ölçek, Türk kültürüne özgü dil ve anlam baskımlarını dikkate alarak geliştirilmiştir.

**Test Methodology:** Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

## Anahtar Kelimeler

Cesaret ölçümü, **Öz-Yapı**, Psikometri, Yüksek Lisans Tezi, Bilge Yalçında, Akademik Geliştirme, Yüreklik.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor

**Affiliation Email addresses:** bilge\_yalcindag@yahoo.com

**Correspondence Address:** Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Tez dönemi itibarıyla)

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

**Test Yılı:** 2009

**İzinler ve Ücret:** Ölçek, akademik bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle yazardan izin alınması tavsiye edilir. İletişim bilgileri mevcut olup, kullanım koşulları ve izin süreçleri için sorumlu yazar **Bilge Yalçında** ile e-posta yoluyla iletişime geçilmelidir.

## Kaynaklar

Yalçında?, B. (2009). *Relationships between courage, self construals and other associated variables* (Master's thesis). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bu akademik çalışmanın kaynağına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr)

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [cesaret-olcegi-toad.pdf](#)

## Yüreklilik Ölçeği Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçeğin tam maddeleri listesi, yazarın yüksek lisans tezinde yer almaktadır. Maddelerin detaylı içeriği bu akademik giriş kapsamında mevcut değildir.